

obrađivala određenu zemlju (NDH, Tursku, Bugarsku ili Rumunjsku). Ova radionica zasnivala se na čitanci *Drugi svjetski rat*. Grupe su trebale analizirati izvore i zajednički odgovoriti na pitanja. Analiza se odnosila na utvrđivanje podataka tipa tko je napisao dokument, za koga je dokument pisan, kada je napisan i sl. Pitanja su se odnosila na utvrđivanje je li antisemitizam bio prisutan u tim zemljama i prije Drugoga svjetskog rata ili je iznuđen dolaskom Nijemaca, tj. početkom suradnje s nacističkom Njemačkom i sl. Radionica je također primjenjiva u nastavi, a pitanja i zadaci koji su bili predviđeni vrlo su korisni u razvijanju kritičkoga mišljenja učenika. Učenici bi kroz takvu radionicu mogli dobiti uvid u širenje antisemitizma u zemljama saveznicama Trećega Reicha, a to su podaci koji se ne nalaze u njihovim udžbenicima.

Završnu radionicu održala je Sonja Bančić, a odnosila se na analizu posljednje čitanke *Nacije Jugoistočne Europe*. Radionica je nosila naziv "Pojava modernih nacija u Europi – nacionalne ideologije". Također podijeljeni u grupe, sudionici su analizirali izvore iz čitanke i zajednički dolazili do odgovora koje su kasnije predstavili ostalim sudionicima. Vrlo dobro osmišljena radionica, ali i tema, daje uvid u nastanak modernih nacija na području Jugoistočne Europe. Takva radionica također kod učenika može razvijati kritičko mišljenje i sposobnost samostalne interpretacije izvora. Seminar je kratkom ocjenom učinjenoga i završnom riječju zatvorio Krešimir Erdelja koji je zahvalio svim sudionicima na suradnji, uz želju da će se ta suradnja i nastaviti.

Vedran Dukovski

Županijsko stručno vijeće učitelja i nastavnika povijesti osnovnih i srednjih škola Istarske županije, Pula, 19. lipnja 2013.

Zajedničko stručno vijeće učitelja i nastavnika povijesti Istarske županije, drugo za učitelje i treće za nastavnike povijesti u školskoj godini 2012./2013., održano je u Puli 19. lipnja 2013. Prvi dio nadasve zanimljivoga i sadržajnoga stručnog vijeća održan je u Muzejsko-galerijskom prostoru Sveta srca, gdje su učitelji i nastavnici razgledali izložbu „Histri u Istri“ uz stručno vodstvo ravnatelja Arheološkoga muzeja Istre Darka Komše.

Izložba je trojezična (hrvatski, engleski i talijanski) i govori o Histrima na znanstveno-popularan način, uz korištenje brojnih rekonstrukcija i modernih tehnoloških pomagala, a prate je znanstvene publikacije i katalozi. Na izložbi su prikazani brojni ostaci materijalne kulture naroda koji je na prostoru Istre živio prije dvije tisuće godina i koji joj je dao ime. Komšo je napomenuo da prisutnost Histra u Istri seže od 12. st. prije Krista, a smatra se da je njihov vrhunac bio između 8. i 6. st. prije Krista. Kultura Histra trajala je do kraja 3. i početka 2. st., kada su se počeli romanizirati. Ipak su zadržali svoja imena i svoja božanstva. Zanimljivo je da je, za razliku od ženskih, poznato samo jedno histarsko muško božanstvo, Melosok, kojemu su posvećena dva žrtvenika koji se nalaze među izlošcima. Ravnatelj je sudionicima županijskoga stručnog vijeća predstavio i druge projekte koji se trenutno odvijaju u Arheološkom muzeju Istre.

Drugi je dio stručnoga skupa održan u Povijesnom i pomorskom muzeju Istre – Museo storico e navale dell'Istria, gdje su sudionike pozdravili ravnatelj Gracijano Kešac i kustosica Gordana Milaković, autorica izložbe „Istra, Istria. Memento – izbor iz fundusa Zbirke starih razglednica“. Autorica je napomenula da je izložbom prvi put predstavljen javnosti dio iznimno bogatoga fundusa jedne od brojčano i sadržajno najvećih zbirki Povijesnoga i pomorskoga muzeja Istre. U zemljopisnom se smislu za Zbirku starih razglednica u tom muzeju prikupljaju razglednice koje se tematski odnose na sav teritorij koji je tijekom povijesti bio u sastavu Istre kao upravne jedinice, a danas se nalazi u trima državama – Hrvatskoj, Sloveniji i Italiji. Upravo je teritorijalna zastupljenost bila osnova za izložbu, pa je tako svaki grad, mjesto i selo čije razglednice postoje u fundusu, predstavljen najmanje jednim primjerkom. Izložbenom cjelinom predstavljeni su Pula i okolica, Pazin i okolica, Buzet i okolica, Rovinj i okolica, Poreč i okolica, Buje i okolica, Milje, Kopar i okolica, Labin i okolica te Liburnija i otoci.

Nakon stručnoga i sadržajnoga vodstva Gordane Milaković nazočnima se obratio Vladimir Torbica, prof. mentor iz SŠ Mate Balote Poreč i pročelnik Upravnoga odjela za kulturu Istarske županije – Regione Istriana, i predstavio projekt institucionalizacija zavičajne nastave u županiji. Projekt je tek započeo i osnovni mu je cilj da se učeći o prošlosti te nematerijalnoj i materijalnoj kulturi jača zavičajni identitet bez dodatnoga opterećivanja učenika, a tu se nastavu namjerava uvesti u vrtiće, osnovne i srednje škole. Potrebno je definirati njezine oblike, planove i programe te pripre-

miti nastavna pomagala. Financijska bi se sredstva osigurala iz proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave, proračuna Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, međunarodnih i EU fondova te donacija i sponzorstva gospodarskih subjekata. Bit će formirani glavni tim i stručni timovi za pojedina područja, koji će definirati načine rada i predložiti financiranje, nakon čega slijedi donošenje odluka u Skupštini Istarske županije i potom, u suradnji i dogovoru s nadležnim Ministarstvom, institucionalizacija zavičajne nastave.

Stručno su vijeće zatvorili voditelji aktiva za osnovne i srednje škole Sonja Bančić iz OŠ Stoja Pula i Daniel Bogešić iz Pazinskoga kolegija – klasične gimnazije Pazin, s najavom trećega zavičajnog kviza koji će se održati u Puli sredinom listopada 2013.

Igor Jovanović

Stručni međužupanijski skup za učitelje povijesti s do pet godina radnoga staža i učitelje pripravnike u osnovnim školama na temu *Temeljna nastavna umijeća i kompetencije*, Rijeka, 30. kolovoza 2013.

Jednodnevni međužupanijski stručni skup za učitelje povijesti s do pet godina radnoga staža i učitelje pripravnike u osnovnim školama Istarske, Primorsko-goranske, Ličko-senjske, Karlovačke i Zagrebačke županije održan je 30. kolovoza 2013. u Srednjoj talijanskoj školi u Rijeci pod nazivom *Temeljna nastavna umijeća i kompetencije*.

Nakon uvodnih riječi organizatorica skupa Marijana Marinović, viša savjetnica za povijest iz riječke podružnice Agencije za odgoj i obrazovanje, održala je predavanje pod nazivom „Kurikulumski pristup odgojno-obrazovnog sustava“. Marinović je objasnila prisutnima razliku između nastavnoga plana i nastavnoga programa te je veliku pozornost usmjerila na osnovne razlike između ishoda i kompetencija te funkciju i pisanje ishoda u pripremi za održavanje nastave. Sudionicima je dala niz korisnih savjeta kako se što bolje pripremiti za nastavni sat. Svaki se nastavni sat mora temeljiti na planiranju, pri čemu se moraju uvažavati četiri elementa: 1. izbor ishoda učenja, 2. izbor sadržaja učenja, 3. izbor metoda učenja i metoda poučavanja te nastavnih sredstava i pomagala, 4. donošenje odluke o načinu praćenja